

Memo Project 'Cruyff Court in Eerbeek'

Datum: 28 mei 2014

Inleiding/aanleiding

Begin 2012 hebben jongeren uit Eerbeek samen met Stichting Welzijn Brummen (SWB) een initiatiefplan (12.004083) voorbereid. In dit plan wordt stil gestaan bij de ervaren overlast van hangjongeren uit/in Eerbeek en mogelijke oplossingen voor de gesignaleerde problematiek.

Achtergrond

Aanleiding van hierboven genoemd initiatief – om te komen tot een initiatiefplan - is een uitzending van het programma 'Regelrecht' van de Tros in 2010. In dit programma werd aandacht besteed aan ervaren overlast van hangjongeren rondom het *Bernsteincomplex*. Deze uitzending deed flink wat stof opwaaien. Bij de jongeren was er verontwaardiging over de manier, waarop ze in beeld werden gebracht.

In reactie op deze uitzending hebben de jongeren en SWB de handen ineen geslagen om in 2011 een documentaire te maken over wat er onder de jongeren leeft, hoe zij aankijken tegen de ervaren overlast en de omgang met bewoners en politie. In deze documentaire staken de jongeren ook de 'hand in eigen boezem' en kwamen zij met oplossingen voor de problematiek. Concreet werd als mogelijke oplossingen genoemd de spreiding van jongerenontmoetingsplekken (jop's) en het creëren van een goede laagdrempelige sportvoorziening in de openbare ruimte.

Het initiatief is vervolgens op 15 mei 2012 in de vorm van een 'Initiatiefplan' aangeboden aan de gemeente Brummen, welke het vervolgens – bij besluit van 17 juli 2012 - omarmd heeft (BW12.0190). Samen met de jongeren, SWB, Rotary, Lions, BNI, Dorpsraad, Eerbeekse werkgevers en ondernemers is vervolgens een traject opgestart om uiteindelijk te komen tot de gewenste voorziening(en). De gemeente neemt in dit traject voornamelijk de rol in als facilitator. Het zijn de Eerbeekse jongeren (in samenwerking met de eerder genoemde partijen) die het initiatief hebben genomen.

De insteek is om – naast twee ontmoetingsplekken (welke buiten de kaders van deze memo vallen en derhalve buiten beschouwing worden gelaten) – een Cruyff Court in Eerbeek te realiseren. Met de ontwikkeling van deze plekken/voorzieningen wordt ingezet op:

- Het bevorderen van ontmoeting van jongeren (en volwassenen) in de openbare ruimte;
- Het terugdringen van (vermeende) overlast van 'hangjongeren';
- Het Cruyff Court als plek waar sporten en ontmoeting centraal staan.

Kortom: het verbinden van verschillende generaties, met als doel de leefbaarheid in Eerbeek te vergroten.

In het initiatiefplan is onder meer aandacht besteed aan de volgende onderwerpen:

1. Het creëren van draagvlak bij buurtbewoners en politiek;
2. Ruimtelijke inpasbaarheid (bestemmingsplan);
3. Financiën;
4. Sociaal beheer.

Ad.1

In het initiatiefplan is aangegeven, dat het van belang is om buurtbewoners 'te betrekken' bij de keuze van een plek in hun wijk. Dit gebeurt d.m.v. (het organiseren van) informatieavonden, georganiseerd door het Opbouwwerk.

Ad 2.

De initiatiefnemers zijn in contact getreden met de gemeente Brummen om nader te onderzoeken welke locaties 'mogelijkheden' bieden. Naast ruimtelijke inpasbaarheid (qua bestemmingsplan) is in dit kader onder meer gekeken naar aspecten als beschikbaarheid, bereikbaarheid/toegankelijkheid van het terrein/de grond, mogelijkheid van sociale controle en de eisen/wensen van de Cruyff Foundation.

Ad 3.

Om de realisatie van een Cruyff Court mogelijk te maken zijn financiële middelen nodig. Daarvoor is onder meer de gemeente, dorpsraad, serviceclubs, Eerbeekse ondernemers en de Cruyff Foundation benaderd.

Ad 4.

Parallel aan de realisatie van een Cruyff Court moet er ook aandacht zijn voor het onderwerp 'sociaal beheer'. De intentie is om samen met betrokken partijen – waaronder buurtbewoners, jongeren, SWB, gemeente, wijkraad en school – een Sociaal beheerplan op te stellen, waarin allerlei onderwerpen (rondom sociaal beheer) een plek kunnen krijgen. Hierbij kan o.a. worden gedacht aan 'wie zijn de gebruikers'; 'wat zijn de openingstijden'; 'hoe om te gaan met overlastsituaties'; etc..

Naar aanleiding van de ontvangst van het initiatiefplan is door de gemeente een Plan van Aanpak d.d. 3 juli 2012 opgesteld, waarmee wordt beoogd meer zicht te krijgen op de (on)mogelijkheden voor twee ontmoetingsplekken en een Cruyff Court (INT12.0899) in Eerbeek. Om handen en voeten te geven aan de Plan van Aanpak wordt onder meer een 'werkgroep' ingesteld, bestaande uit een delegatie van Eerbeekse jongeren, jongerenwerker SWB en gemeentelijke medewerkers van de (voormalige) afdelingen Samenleving, Ruimte en Beheer. Deze werkgroep heeft zich onder andere beziggehouden met de voorlopige locatiekeuze.

Het Cruyff Court, een nadere beschouwing

Johan Cruyff Foundation

De Johan Cruyff Foundation is een non-profit organisatie, die zich richt op het bevorderen van het geestelijk en lichamelijk welzijn van kinderen en jongeren door:

- Het aanbieden en stimuleren van sport en bewegingsactiviteiten;
- Het financieel ondersteunen van projecten en organisaties met eenzelfde doelstelling;
- Sport in combinatie met onderwijs te stimuleren;
- Sport in combinatie met gezondheidszorg te stimuleren;
- Voor het belang van kinderen en jongeren, die het minder getroffen hebben op te komen;
- Samenwerking te stimuleren tussen verschillende soortgelijke organisaties in Nederland en daarbuiten;
- Integratie te stimuleren tussen de verschillende doel- en bevolkingsgroepen.

Cruyff Court

Een Cruyff Court is een moderne invulling van het aloude trapveldje, dat vroeger te vinden was in veel buurten en wijken, maar dat door de jaren heen vaak is opgeofferd voor verstedelijking en uitbreiding. Met de Cruyff Courts wordt de functie - die dat oude trapveldje had - weer terug in de wijk gebracht. De kinderen uit de buurt krijgen een goede, veilige plek om te sporten en biedt ze de gelegenheid om buiten te spelen. Het is een ontmoetingsplek, een plek waar thema's als respect voor elkaar, gezondheid, integratie, ontwikkeling en samen spelen centraal staan. Die thema's worden vormgegeven door de 14 regels van Johan Cruyff. Zij zijn terug te vinden op elk Cruyff Court ter wereld.

Een Cruyff Court heeft ook een sociale functie: het brengt kinderen samen door activiteiten op het Court. Dit probeert de Cruyff Foundation ook te intensiveren door samenwerkingen met de buurt, overheid, corporaties, scholen, sport- en voetbalverenigingen en het lokale bedrijfsleven.

- Trapveld van maximaal 42x28 meter en minimaal 30x20 meter;
- Blauw hek en oranje goals;
- Een grote gele middenstip met logo van de Cruyff Foundation;
- Openbaar (toegankelijk) terrein;
- Bij voorkeur gerealiseerd op een plek waar meerdere sporten mogelijk zijn, zoals bijvoorbeeld een basketbal- of een atletiekvoorziening;
- Een plek waar veel verschillende partijen elkaar ontmoeten en samenwerken.

Voorwaarden waaraan een gemeente moet voldoen, wil het in aanmerking komen voor de realisatie van een Cruyff Court:

- Een Cruyff Court moet een meerwaarde in de buurt hebben;
- Er moet draagvlak zijn in de wijk;
- Het Cruyff Court moet een centrale plek in wijk zijn of kunnen worden;
- Het court moet bijdragen aan de beperkte sportmogelijkheden voor de jeugd;
- Op een Cruyff Court is sport niet alleen het doel, maar ook een middel om thema's, zoals sociale verantwoordelijkheid, integratie, samenspelen, normen en waarden aan te kaarten;

- Om deze thema's optimaal te benutten, is een minimaal aantal uren sociaal beheer (activiteiten of toezicht) per week op het Cruyff Court zeer gewenst.

Alvorens een Cruyff Court gerealiseerd kan worden, dient de gemeente met de Cruyff Foundation een samenwerkingsovereenkomst af te sluiten. Door het afsluiten van deze overeenkomst committeert de gemeente zich voor een periode van minimaal 10 jaar aan het Cruyff Court – en de regels van de Cruyff Foundation - en draagt zij mede zorg voor het in stand houden, resp. het beheer van deze hoogwaardige voorziening en programmering van activiteiten m.b.t. deze voorziening.

Financiën

- Bij besluit van 17 juli 2012 heeft het college haar waardering uitgesproken voor het initiatief van de jongeren en heeft ze aangegeven, dat de financiering van het Cruyff Court extern zal moeten worden gevonden (BW12.0190)
- In 2012 heeft het college aan de Dorpsraad Eerbeek/Hall goedkeuring verleend om een aangelegde bestemmingsreserve van € 19.500,- tot en met 2016 te betrekken en in te zetten bij het initiatiefplan van de Eerbeekse jongeren voor twee ontmoetingsplekken en een Cruyff Court in Eerbeek (BW12.0201).
- De raad heeft op 20 september 2012 een motie aangenomen, waarin onder meer wordt aangegeven, dat de bestemmingsreserve voorzieningen (€ 34.529,-) voor de jeugd zal worden gebruikt om de realisatie van een trapveld, dan wel twee hangplekken mogelijk te maken.
- Eerbeekse jongeren hebben zelf activiteiten verricht om inkomsten te verwerven. In totaal hebben zij circa € 6.000,- bij elkaar verdiend.

Potentiële locaties

Met betrekking tot het beoordelen van potentiële locaties, heeft de werkgroep zelf een aantal criteria geformuleerd:

- Wijze van ontsluiting/mate van bereikbaarheid van de locatie;
- Aanwezigheid voldoende vierkante meters;
- Beschikbaarheid van locatie;
- In nabijheid van bestaande bebouwing;
- Aanwezigheid van 'sociale controle';
- Aanwezigheid van ruimte om fietsen/scooters te stallen;
- In nabijheid van school;
- Openbaar gebied;
- Passen binnen vigerend bestemmingsplan.

Aan de hand van deze criteria vindt door de werkgroep een eerste screening plaats. De werkgroep heeft de volgende locaties beoordeeld:

- Speelveld aan Werfakker (slecht ontsloten/kosten voor aanpassing infrastructuur);
- Speelveld aan Kiboe (erg krap);
- Locatie achter De Bhoele (gebruik van terrein is reeds 'vergeven' aan LastGear);
- Locatie nabij de skatebaanvoorziening/bij Sportpark de Veldkant (enigszins afgelegen/weinig sociale controle)
- De Weverweg/Lombok 2 (volledig buiten bestaande woningbouw)
- Mogelijke locatie in de directe nabijheid van een nieuw te bouwen brede school aan de Lorentzstraat (a.g.v. nieuw op te starten aanbestedingstraject is het onduidelijk of de fysieke ruimte voor een Cruyff Court aanwezig is).

Via gemeentelijke projectleider Scholencluster is de werkgroep gewezen op een potentiële locatie naast school Johanna Huiskamp aan de Smeestraat. I.v.m. de sloop van een bestaande gymzaal aldaar ontstaat er fysiek ruimte. Deze locatie is in een eerdere fase ook al bekeken, maar is toen afgefallen vanwege gebrek aan ruimte.

Echter toen werd er door de werkgroep uitgegaan van een Cruyff Court van 42x28 meter. Uit de specificaties van een Cruyff Court blijkt echter, dat een court met een minimale afmeting van 30x20m ook mogelijk is. De werkgroep heeft deze locatie aan de Smeestraat vervolgens nader onderzocht/beoordeeld:

- Midden in buurt/wijk;
- Aanwezigheid van sociale controle;
- Ligging naast een school-/kinderdagopvang-voorziening;
- Goede bereikbaarheid/toegankelijkheid;
- Aanwezigheid fysieke ruimte (aantal vierkante meters);
- Beschikbare ruimte (in eigendom);
- Past binnen vigerend bestemmingsplan.

Nu de locatie vanuit de werkgroep kansrijk is bevonden, is deze nader 'kortgesloten' met enerzijds de Cruyff Foundation en anderzijds de directeuren van de school Johanna Huiskamp en de KDO. Deze organisaties tonen zich enthousiast. Ook de dorpsraad wordt in dit stadium nader geïnformeerd en ook door haar wordt de locatiekeuze in beginsel goed ontvangen.

Rol van college en raad

Het college, resp. de raad is in het kader van het initiatiefplan op verschillende momenten benaderd:

- Het college heeft op 17 juli 2012 kennis genomen van het initiatiefplan en haar waardering uitgesproken. Daarnaast heeft ze aangegeven, dat de financiering van het Cruyff Court extern gevonden zal moeten worden.
- Per memo d.d. 6 december 2012 is het college geïnformeerd over de stand van zaken mbt het initiatiefplan
- Op 20 september 2012 heeft de raad een motie aangenomen, waarin onder meer wordt aangegeven, dat de bestemmingsreserve voorzieningen (€ 34.529,-) voor de jeugd zal worden gebruikt om de realisatie van een trapveld, dan wel twee hangplekken mogelijk te maken.
- Op 31 oktober 2013 is door de raad een motie aangenomen, waarin het college wordt opgedragen om in het jaar 2014 het gevraagde Cruyff Court of een daarmee vergelijkbare sportvoorziening, voor en met de Eerbeekse jeugd gerealiseerd te hebben.

Voor wat betreft benodigde vergunningen, kan worden gesteld, dat het realiseren van een Cruyff Court aan de Smeestraat vergunningsvrij is met uitzondering van het hekwerk/ballenvangers achter de doelen. In verband met de hoogte is hiervoor nog een (reguliere) omgevingsvergunning nodig. Het college is in dit kader het bevoegd gezag/bestuursorgaan, dat hierover een beslissing dient te nemen.

Communicatie

Op het moment, dat er intern overeenstemming is bij de betrokken partijen (inclusief Cruyff Foundation en Dorpsraad), is besloten om deze potentiële locatie 'breed' te communiceren. Ondanks het feit, dat de gemeente tot dan toe vooral een faciliterende rol heeft, neemt ze het voortouw voor wat betreft het communicatietraject. Echter ze communiceert te alle tijde namens de betrokken partijen.

Naast een persbericht, wordt in de buurt persoonlijk door de jongeren/swb en de wethouder 'jeugd/jongerenbeleid' een brief (d.d. 14 maart 2014) rondgebracht, waarin de buurtbewoners worden geïnformeerd over het initiatief en mogelijke locatie aan de Smeestraat. Parallel hieraan wordt via de directeur van de school alle ouders geïnformeerd.

Tevens wordt in deze brief een informatie-avond aangekondigd, waarin alle betrokken partijen informatie zullen verstrekken over het initiatief, de gedachte achter een Cruyff Court, de locatie, het sociaal beheerplan en het (vervolg)proces.

Naar aanleiding van de brief d.d. maart 2014 tonen diverse bewoners uit de buurt - via email en telefonisch - hun zorgen/bezwaren bij de gemeente, school en SWB. Ook vindt er persoonlijk overleg plaats met enkele buurtbewoners en de gemeente. Per brief hebben alle bewoners, die hun zorgen aan de gemeente kenbaar hebben gemaakt, een persoonlijke reactie op hun email ontvangen. Tussentijds is er ook nog een handtekeningenlijst overhandigd aan de gemeente en de Cruyff Foundation, met handtekeningen van circa 32 'bezwaarmakers'.

De zorgen/bezwaren van omwonenden hebben voornamelijk betrekking op de volgende aspecten: geluids- en verkeeroverlast; rommel/glasafval; vernielingen aan speeltoestellen; parkeerproblemen; veiligheid van kinderen. Daarnaast stelden de bezwaarmakers de volgende vragen:

Wat zijn de openingstijden van een Cruyff Court? Wie houdt er toezicht? Wie mogen van het Cruyff Court gebruik maken? Wat is de rol van de gemeente bij geluidsoverlast?

Per brief is nogmaals aan de bewoners informatie verstrekt over het initiatief en de informatie-avond aangekondigd.

Daarnaast zijn bewoners ook nadrukkelijk 'uitgenodigd' om met de jongeren, SWB, school en gemeente na te denken over de invulling van het Sociale beheerplan. Het hele communicatietraject is in goed overleg met gemeentelijke communicatiemedewerkers voorbereid en uitgevoerd.

Op 14 mei is de informatie-avond georganiseerd door de gemeente, namens de betrokken partijen. Deze werd goed bezocht. Van de info-avond is een verslag gemaakt, welke een goed beeld geeft van hoe de avond is verlopen (INT14.1836).

Op 20 mei is een overleg ingepland met de Cruyff Foundation, schooldirecteur, SWB, een aantal Eerbeekse jongeren en de gemeente. (De SWB en jongeren kunnen door omstandigheden helaas niet aanschuiven). De Cruyff Foundation geeft aan, dat – alles gehoord en gelezen hebbende - als gevolg van een gebrek aan voldoende draagvlak voor het initiatief, zij heeft besloten niet verder te willen gaan met een Cruyff Court op deze locatie. Wel geeft zij aan erg 'gecharmeerd' te zijn van het initiatief van de jongeren en met de betrokken partijen verder te wil zoeken naar een andere geschikte locatie. Ook als een locatie niet volledig voldoet aan de eisen/wensen van de Cruyff Foundation, staat zij open om hierover in overleg te treden.

Naar aanleiding van deze beslissing van de Cruyff Foundation is door de gemeente een persbericht en brief (voor buurtbewoners, resp. deelnemers aan de info-avond) voorbereid, waarin wordt aangegeven, dat de Cruyff Foundation heeft besloten niet verder te gaan met het plan/initiatief om een Cruyff Court aan de Smeestraat te realiseren.

Afronding

- In het voortraject is door de bewoners rond de beoogde locatie ten onrechte het beeld gevormd, dat de beslissing - om op betreffende locatie een Cruyff Court te realiseren - al was genomen;
- Om het initiatief van de jongeren te laten slagen, is een positieve en bereidwillige houding nodig van omwonenden rond welke locatie dan ook in Eerbeek;
- De bereidheid moet aanwezig zijn om de dialoog met de jongeren aan te gaan;
- Het college blijft - als het kan - vasthouden aan een locatie, die samen met de Cruyff Foundation ingevuld kan worden. Een mogelijke optie is om zonder ondersteuning van de Cruyff Foundation een sportvoorziening te realiseren á la Cruyff Court.

Mogelijke 'marsroutes':

- A. Initiatiefnemers gaan verder met de Cruyff Foundation op zoek naar andere, mogelijke locaties. Ook de reeds eerder gescreende locaties (waaronder achter De Bhoele, Werfakker en (vrijkomende) schoollocaties) zullen opnieuw 'tegen het licht' worden gehouden;
- B. Initiatiefnemers nemen afscheid van de Cruyff Foundation en daarmee van een Cruyff Court. Er wordt vervolgens ingezet op een vergelijkbare sportvoorziening aan de Smeestraat, resp. op een andere locatie.

	Voordelen	Nadelen
Marsroute A	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Betrokkenheid van de Cruyff Foundation; ➤ Een voorziening als het Cruyff Court heeft meer 'uitstraling', dan een vergelijkbare sport/speelvoorziening, waar de Cruyff Foundation niet bij betrokken is; ➤ Verplichte overeenkomst tussen gemeente en Cruyff Foundation zorgt (meer) voor structurele verankering/ borging van sociaal beheer- en programmeer-afspraken. ➤ Expertise van de Cruyff Foundation is beschikbaar; 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ De Cruyff Foundation heeft doorslaggevende stem; ➤ Zonder instemming van Cruyff Foundation geen Cruyff Court; ➤ Eisen/wensen/randvoorwaarden van Cruyff Foundation zijn leidend; ➤ Aantal potentiële locaties wordt beperkt door randvoorwaarden van Cruyff Foundation; ➤ Lange doorlooptijd, nu Cruyff Foundation bepalend is; ➤ Mogelijk beperkt aantal inschrijvingen ihkv aanbestedingstraject.

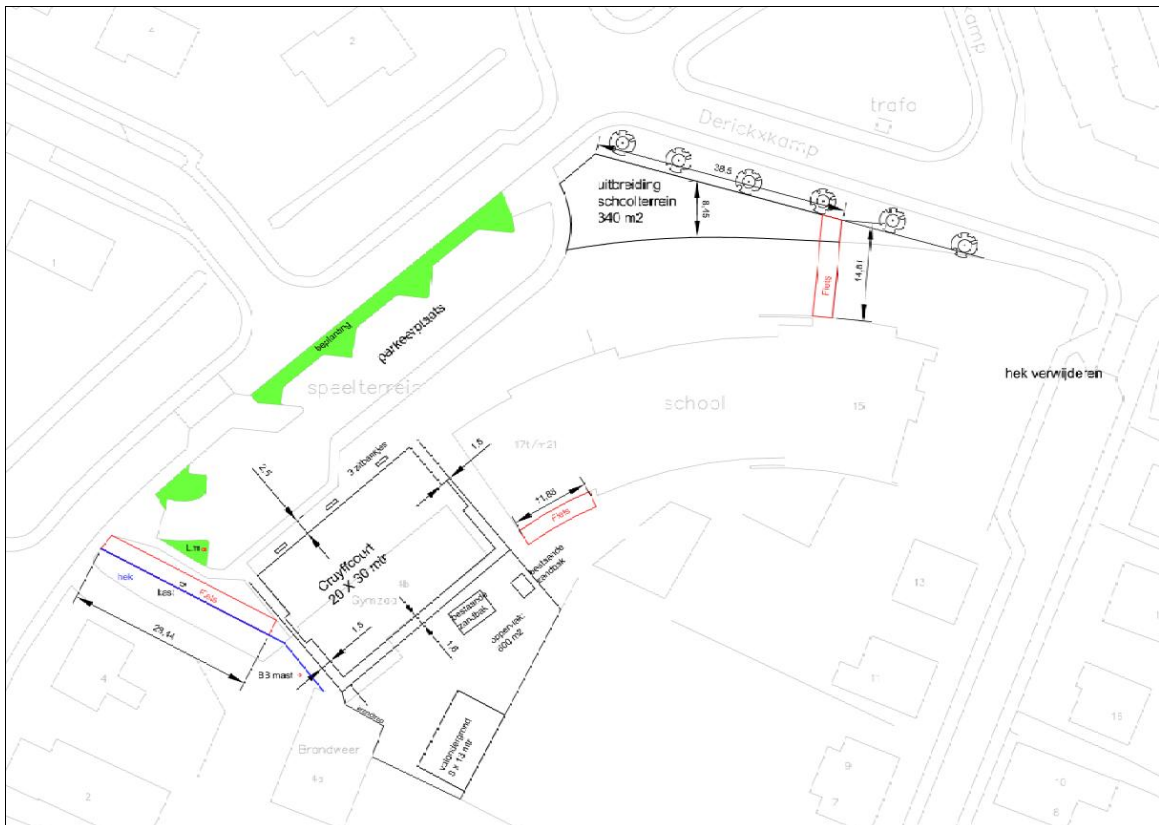
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Extra financiering beschikbaar, nu Cruyff Foundation deels meebetaalt aan Cruyff Court. 	
Marsroute B	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Uiteindelijke beslissing mbt locatie-keuze ligt bij de gemeente; ➤ Gemeente heeft meer vrijheid vwb locatiekeuze; ➤ Zonder deelname van Cruyff Foundation kan 'sneller geschakeld' worden; ➤ Korte(re) doorlooptijd; ➤ Aantal potentiële locaties is ruimer; ➤ Mogelijkheid om een vergelijkbare voorziening te realiseren tegen lagere kosten; ➤ Meer vrijheid m.b.t. de te stellen eisen – i.h.k.v. aanbestedingstraject - aan de (realisatie van) sportvoorziening; ➤ Meer inschrijvingen ihkv aanbestedingstraject. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Geen betrokkenheid en expertise van de Cruyff Foundation; ➤ Vergelijkbare voorziening heeft minder 'uitstraling', dan een Cruyff Court; ➤ Geen extra financiering vanuit de Cruyff Foundation; ➤ Geen verplichte overeenkomst, waarin beheer- en programmeer-afspraken zijn opgenomen.

Insteek van het college

Op basis van bovenstaande informatie is het college voornemens om vast te houden aan de realisatie van een Cruyff Court in Eerbeek en daarmee de samenwerking met de Cruyff Foundation. In dat kader zal gezamenlijk met betrokken partijen de zoektocht worden voortgezet naar een geschikte locatie, waarin alle partijen zich kunnen vinden en waarbij onder de omwonenden voldoende draagvlak is. Eerder afgevalen locaties en - door derden aangedragen – nieuwe locaties zullen in dit kader meegenomen worden.

Mocht uit de hierboven genoemde zoektocht geen geschikte locatie naar voren komen, houdt het college de mogelijkheid open om de locatie aan de Smeestraat in heroverweging te nemen, met dien verstande dat dan geen Cruyff Court wordt gerealiseerd, maar een vergelijkbare sportvoorziening.

Bijlage 1: Locatie aan de Smeestraat

Bijlage 2: 3D Impressie Cruyff Court aan de Smeestraat

